

1 (Sem-6/FYUGP) POL 61 MN/(B)

2026

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0600504

(Human Rights : Traditions and Debates)

(Set—B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) When was the Universal Declaration of Human Rights (UDHR) adopted by the UN General Assembly?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাই সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰ কেতিয়া গ্ৰহণ কৰিছিল ?

(i) 24th October, 1945

২৪ অক্টোবৰ, ১৯৪৫

(2)

(ii) 26th June, 1945

২৬ জুন, ১৯৪৫

(iii) 10th December, 1948

১০ ডিসেম্বৰ, ১৯৪৮

(iv) 26th January, 1950

২৬ জানুৱাৰী, ১৯৫০

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Right to self-determination is a _____ generation of rights.

আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ হৈছে _____ প্ৰজন্মৰ অধিকাৰ।

(i) first/প্ৰথম

(ii) second/দ্বিতীয়

(iii) third/তৃতীয়

(iv) None of the above/ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Which organization adopted the Cairo Declaration on Human Rights?

কোনটো সংস্থাই মানৱ অধিকাৰৰ কাইৰো ঘোষণাপত্ৰ গ্ৰহণ কৰিছিল ?

26A/431

(Continued)

(3)

(d) What is the full form of POCSO?

POCSOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(e) How many primary goals are there in the Millennium Development Goals (MDGs)?

সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্যত কেইটা প্ৰধান লক্ষ্য আছে ?

(f) Destruction of forests causes ecological crisis.

(Write Yes or No)

বনাঞ্চল ধ্বংস পৰিৱেশ সংকটৰ কাৰণ।

(হয় অথবা নহয় লিখা)

(g) Who is the author of the book, Long Walk to Freedom?

Long Walk to Freedom কিতাপখনৰ লিখক কোন ?

(h) In which year was the Sustainable Development Goals (SDGs) adopted?

কোন চনত বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য (SDGs) গৃহীত হৈছিল ?

26A/431

(Turn Over)

(4)

2. Answer any six of the following questions in brief : $2 \times 6 = 12$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two challenges of Human Rights.
মানৱ অধিকাৰৰ দুটা প্ৰত্যাহান লিখা।
- (b) Write two characteristics of second generation of rights.
দ্বিতীয় প্ৰজন্মৰ অধিকাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (c) Write two impacts of European Convention on Human Rights (ECHR).
ইউৰোপীয় মানৱ অধিকাৰ সন্ধিৰ (ECHR) দুটা প্ৰভাৱ লিখা।
- (d) Write two features of Cairo Declaration, 1990.
কাইৰো ঘোষণাপত্ৰ, ১৯৯০ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (e) Write two causes of migration.
প্ৰব্ৰজনৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (f) Write two features of caste.
জাতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (g) Write two causes of gender discrimination.
লিঙ্গ-বৈষম্যৰ দুটা কাৰণ লিখা।

26A/431

(Continued)

(5)

(h) Write two features of market economy.
বজাৰ অৰ্থনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(i) Write two causes of State authoritarianism.
ৰাষ্ট্ৰীয় কৰ্তৃত্ববাদৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(j) Write two objectives of Sustainable Development Goals (SDGs).
বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

3. Answer any four of the following questions in short : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a note on Universal Declaration of Human Rights (UDHR).
সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(b) Explain the significance of American Convention on Human Rights, 1969.
আমেৰিকাৰ মানৱ অধিকাৰ চুক্তি, ১৯৬৯ৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write five challenges of refugees in South Asia.
দক্ষিণ এছিয়াৰ শৰণাৰ্থীসকলৰ পাঁচটা সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

26A/431

(Turn Over)

(6)

(d) Write a note on evolution of Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ বিকাশৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(e) Write a note on Human Rights Council.

মানৱ অধিকাৰ পৰিষদৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(f) Explain five causes of structural violence.

গাঁঠনিগত হিংসাৰ পাঁচটা কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Write a note on caste discrimination in India.

ভাৰতত জাতিভিত্তিক বৈষম্যৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(h) Write a note on the significance of sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।

4. Answer any two of the following questions in detail : $10 \times 2 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ বহলাই উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Human Rights? Explain the three generations of Human Rights. $3+7=10$

মানৱ অধিকাৰ কি? মানৱ অধিকাৰৰ তিনি প্ৰজন্মৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

26A/431

(Continued)

(7)

(b) What is gender discrimination? Discuss the causes of domestic violence in India.

$3+7=10$

লিংগ-বৈষম্য কি? ভাৰতত গার্হস্থ্য হিংসাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the features and significance of African Charter on Human and People's Rights, 1986.

$3+7=10$

মানৱীয় আৰু জনসাধাৰণৰ অধিকাৰৰ ওপৰত আফ্ৰিকান চনদ, ১৯৮৬ৰ বৈশিষ্ট্য আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(d) What is human security? Discuss its various types.

$3+7=10$

মানৱ নিৰাপত্তা কি? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the objectives and importance of Millennium Development Goals (MDGs).

$3+7=10$

সহস্ৰাব্দ উন্নয়ন লক্ষ্যৰ উদ্দেশ্য আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

***

26A—10*/431

1 (Sem-6/FYUGP) POL 61 MN/(B)